

ความก้าวหน้าและสถานการณ์การค้าพืชเทคโนโลยีชีวภาพ ปี 2553

การบรรยายพิเศษ เรื่อง “ความก้าวหน้าและสถานการณ์การค้าพืชเทคโนโลยีชีวภาพ ปี 2553” จัดขึ้นโดยความร่วมมือระหว่างสมาคมเทคโนโลยีชีวภาพสัมพันธ์ ศูนย์ข้อมูลเทคโนโลยีชีวภาพและความปลอดภัยทางชีวภาพ (BBIC) และ International Service for the Acquisition of Agri-biotech Application (ISAAA) ในวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2554 ณ ห้องชวนชม โรงแรมรามาร์คเด็นส์ กรุงเทพฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลความก้าวหน้าและสถานการณ์ทางการค้าของพืชเทคโนโลยีชีวภาพ (พืช GM) ในปี 2553 ของทั่วโลก และเป็นข้อมูลล่าสุดที่มีการเผยแพร่ในประเทศต่างๆ รวมทั้งประเทศไทย

ดร. Randy Hautea, ISAAA Global Coordinator ได้บรรยายพิเศษ เรื่อง “ความก้าวหน้าและสถานการณ์การค้าพืชเทคโนโลยีชีวภาพ ปี 2553” สรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

● การยอมรับพืช GM

- การใช้พืช GM เชิงการค้าของโลก เริ่มขึ้นตั้งแต่ปี 2539 จนถึงปี 2553 มีพื้นที่ปลูกรวมมากกว่า 1 พันล้านเฮกตาร์ (6,250 ล้านไร่) ซึ่งเทียบเท่ากับพื้นที่ของประเทศสหรัฐอเมริกาหรือประเทศจีน จึงมีความชัดเจนว่าพืช GM ยังเป็นที่ต้องการ

- จำนวนประเทศที่ปลูกพืช GM มี 29 ประเทศทั่วโลก โดยเพิ่มจาก 25 ประเทศในปี 2552 ประเทศที่เริ่มปลูกพืช GM เป็นทางการเป็นครั้งแรก คือ ปากีสถาน พม่า และสวีเดน ในขณะที่ประเทศเยอรมันนี้ได้กลับมาปลูกใหม่อีกครั้งหลังจากหยุดไปเนื่องจากเกิดข้อสับสน

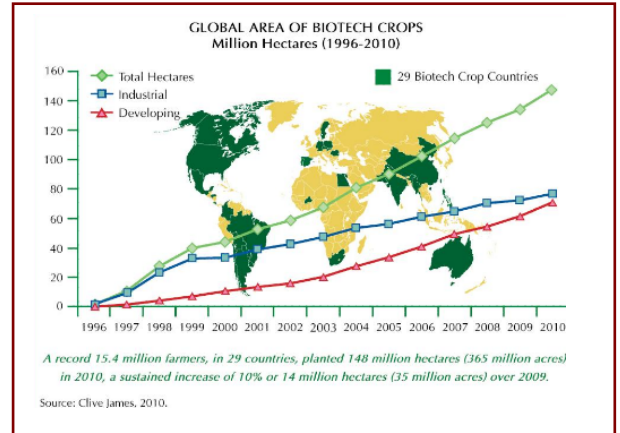
- ตั้งแต่ปี 2539-2553 พื้นที่ปลูกพืช GM มีอัตราเพิ่มเฉลี่ย 10% ทุกปี และสอดคล้องกับจำนวนเกษตรกรที่ปลูกพืช GM ที่เพิ่มขึ้นถึง 15.4 ล้านคน โดย 14.4 ล้านคนอยู่ในประเทศกำลังพัฒนา

- ในอดีตเกษตรกรนิยมปลูกพืชที่มีลักษณะใดลักษณะหนึ่ง (single trait) เช่น พืชทนแล้ง พืชต้านทานสารกำจัดวัชพืช เป็นต้น แต่ในปี 2553 เกษตรกรได้มีการปลูกพืชที่มีลักษณะรวมยีน (stacked gene) อย่างชัดเจน และมีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อยๆ

● ผลกระทบจากพืช GM

- ความปลอดภัยด้านอาหาร : ตลอดระยะเวลา 15 ปีที่ผ่านมา อาหารที่ได้จากพืช GM มีความปลอดภัยเทียบเท่ากับพืชที่ปลูกแบบดั้งเดิม (conventional)

- สิ่งแวดล้อม : การที่เกษตรกรใน 29 ประเทศทั่วโลกปลูกพืช GM ได้มีส่วนช่วยลดการทำลายความหลากหลายทางชีวภาพ โดยเกิดจากการเพิ่มผลผลิตได้มากขึ้นในพื้นที่ที่มีอยู่เดิมแทนการบุกกรุกพื้นที่ป่าเพื่อใช้ประโยชน์ นอกจากนี้ยังช่วยประหยัดการใช้สารปราบ

ศัตรูพืชได้ถึง 393 ล้านกิโลกรัมของสารออกฤทธิ์ และในปี 2552 เพียงปีเดียวช่วยลดภาวะโลกร้อนโดยลดการปลดปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ได้ถึง 18 พันล้านกิโลกรัม (เทียบเท่ากับการลดจำนวนรถบนถนนลงได้ 8 ล้านคัน)

- เศรษฐกิจ : ในปี 2553 มูลค่าของเมล็ดพันธุ์พืช GM ทั่วโลกเท่ากับ 11.2 พันล้านเหรียญสหรัฐอเมริกา (336 พันล้านบาท) และเมื่อนำข้าวโพด ถั่วเหลือง และฝ้าย GM มาปลูกเชิงการค้า จะมีมูลค่าผลผลิตประมาณ 150 พันล้านเหรียญสหรัฐอเมริกา (4,500 พันล้านบาท) นอกจากนี้ พืช GM ช่วยบรรเทาความยากจนของเกษตรกรรายย่อยจำนวน 14.4 ล้านคนที่เป็นคนยากจนที่สุดในโลก

● อนาคตของพืช GM ในช่วงปี 2553-2558

- ในอีก 5 ปีข้างหน้า คาดว่าจะเกิดพืชที่มีคุณสมบัติใหม่ ๆ มากขึ้น โดยกลุ่มหลักๆ ได้แก่ พืชทนแล้ง (เช่น ข้าวโพดทนแล้ง ในปี 2555) พืชที่มีการปรับปรุงคุณค่าทางโภชนาการมากขึ้น (เช่น ข้าวสีทองที่เพิ่ม omega III ในปี 2556) และข้าวบีที โดยคาดว่าก่อนปี 2558 พืชเหล่านี้จะเป็นประโยชน์ต่อคนจำนวน 1 พันล้านคนในเอเชีย ซึ่งจะเป็นส่วนอย่างมากที่จะลดความยากจนและความหิวโหยลงครึ่งหนึ่งด้วยการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตที่เหมาะสม

- พืช GM ไม่ใช่ทางออกเพียงอย่างเดียวที่จะแก้ไขปัญหาย โดยเทคโนโลยีด้านนี้จะต้องใช้ร่วมกันกับการปรับปรุงพันธุ์แบบดั้งเดิม และด้วยการที่มี Quality trait มากขึ้น จะทำให้เห็นว่าประเทศในแถบเอเชียจะปลูกมากขึ้น โดยเฉพาะประเทศจีน อินเดีย และเวียดนาม

